

Lillemølle

- Hundslevvej 24, matrikel 2, vandmølle

Augustenborg distriks skyld - og panteprotokol folio 197.

Om den gamle vandmølle kan berettes:

Vandmøllen Lillemølle omtales i ældre skattemønstre 1514.

Hundslevvej 24, Lillemølle 1948 - 1952. Det Kgl. Bibliotek.

Blandt de kongelige møller nævnes, på plattysk nedenstående møller fra omegnen og hvad de skal yde i afgifter.

De molen heven vom deisem gave geven mollt: **år 1514.**

Wyntmole	(på Ærø)	1 last	6 ørtig
Bromole	(Bromølle)		15 ørtig
Ekyng mole	(Egenmølle)	1 last	1 ørtig
Swenshmole	(Sversmølle)		8 ørtig
Awnbomole	(Avnbøl mølle)		20 ørtig
Lihlde mole	(Lillemølle)		10 ørtig

Ovennævnte møller vare alle kongelige møller, men da Ditlef Rumohr 1601 sælger Søburggaarde, kaldet Rumohrsgaard på Als til hertug Hans den Yngre, for 33 000 rigsdaler med tilhørende 17 Boel og 19 kåd, nævnes også Lytke Wassermühle og en hestetrukken grynmølle, som hørende til gården.

Lillemølle har således gennem lange tider hørt til herregården Rumohrsgård og har i almindelighed været drevet af forpagtere.

I ældre tider var bønder og kådnere pligtgæster til de hertuglige møller. Det har været en vellønnet bestilling at være mølleforpagter og møllerfamilier har i almindelighed været ansete folk.

Af mølleforpagtere og ejere på Lillemølle vandmølle kan anføres:

1. **1634 - 1645** **Christen Petersen**

2. **1646 - 1652** **Peder Møller**

3. **1653 - 1689** **Hans Møller.**

Ved denne tid var tienden til præsten 2 skæpper byg årligen. År 1688/89 betalte Hans Møller von der Myhle til herremanden 30 rdl.

4. **? - ?** **Rasmus Christensen**

5. **? - ?** **Hans Christensen Blytækker**

6. **1767 - ?** **Johann Kesselring**

7. **? - ?** **Hinrich Petreas**

8. **1786 - ?** **Monsier Ludewig Wilhelm Clements**

Monsier Ludewig Wilhelm Clements, hochfyrstlicher jæggerreit, overtog 17. 1. 1786 forpagtningen af vandmøllen Lillemølle, og måtte ved denne lejlighed i henhold til Gamle Augustenborger panteprotokol overtage en obligation på 200 rigsdaler for gæld på Møllen.

År 1802 deri 13. 7 låner han på en obligation til Ulkebøl kirkekasse 500 rdl. Ludwig Wilhelm Clements var født ca. 1736. blev 3. 12. 1772 gift med Cathrine Harboe, født ca. 1739, datter af Jørgen Harboe i Skoven. De boede i Helleved hvor Clements har været ridende skytte under hertugen af Augustenborg.

8. **? - ?** **Jørgen Jørgensen Sedeberg**

9. **1828 - 1838** **Hans Christian Wolf**

Hans Christian Wolf var født på Kegnes. Hans Christian Wolf var forpagter af vandmølleri i 10 år, fra ca. 1828 til 1838 da han købte Kroen i Elstrup.

10. **1839 - 1856** **Andreas Christensen**

11. **1856 - 1862** **Peter Petersen**

Peter Petersen var mølleforpagter fra ca. 1856 til ca. 1862. Han var født 1823 i Angel, var møllesvend på Østerholmsmølle, da han 5. 6. 1856 blev gift med Anne Marie Andresen Høj, født 22. 2. 1835 i Hundslev, datter af hyreinderste Andreas høj og hustru Anne Christine i Hundslev.

12. **1862 - ?** **Claus Bonde**

Claus Bonde efterfulgte Peter Petersen som mølleforpagter. Den 19. 9. 1864 fødtes Marie Bondesen, datter af møller Claus Bonde og hustru Marie født Bladt. Denne mand må antages at være den sidste møller på vandmøllen i Lillemølle.

Fra omkring **1870** synes møllestedet kun at have været et inderstested under herregården Rumohrsgård, og har været beboelse for bøtkeren på gården.

Til stedet henlå 1876: 29 669 ha. indtil 1830: 0 25 89 ha.

12. **? - ?** **Bøtke Heinrich Christian Petersen**

13. **? - ?** **Niels Peter Christiansen**

14. **? - 1930** **Hans Peter Christiansen**

Hans Peter Christiansen bødker på Rumohrsgård født 15.10. 1861 i Weddinge, søn af indsider Christian Hansen og hustru Christiane Christiansen i Weddinge, boende på Rumohrs gård. Blev 19. 1. 1893 gift med Augusta Emilie født 16. 12. 1871 i Osterwick datter af besidder Friedrich Wilhelm Klatt og hustru Emilie Ludewikke født Schubert i Osterwick ved Danzig.

15. 1930 - 1995 Christian Christiansen

Christian Christiansen født 26. 9. 1906, søn af formanden, overtog 1930 det gamle møllested i Lillemølle som havde fået 15 tdr land tillagt fra Rumohrsgård og var nu et statshusmandsbrug.

Der blev udbygget og ombygget udbygninger til stedet. Christian Christiansen blev gift med Harroldine Arnholdt født 22. 4. 1913.

16. 1995 - Palle Christiansen

Der er ikke fundet oplysninger om den præcise placering af møllen.